
HYPPYTOIMINTAOHJE

Kuopion Laskuvarjourheilijat ry

1. MAALISKUUTA 2026

1 JOHDANTO

Tässä ohjeessa määritellään normaaliin hyppytoimintaan liittyviä sääntöjä, joiden tarkoituksena on ylläpitää hyppyturvallisuutta sekä pyrkimystä joustavaan ja taloudelliseen hyppytoimintaan. Tätä ohjetta päivitetään tarvittaessa. Kuopion Laskuvarjourheilijat ry:n hallitus on 28.2.2026 pitämässään kokouksessa hyväksynyt tämän hyppytoiminnan ohjeen otettavaksi käyttöön 1.3.2026 alkaen.

KLU:n turvallisuuden hallintajärjestelmä (SMS) määrittelee riskienhallinnan, poikkeamien käsittelyn ja turvallisuuden jatkuvan kehittämisen periaatteet. Tämä hyppytoimintaohje toimii SMS:n operatiivisena soveltamisasiakirjana. Hyppytoiminnassa havaitut vaaratekijät, riskit ja poikkeamat käsitellään SMS:n mukaisesti.

Hyppytoiminnassa noudatetaan aina:

- voimassa olevaa ilmailulainsäädäntöä
- ilmailuviranomaisen määräyksiä
- EASA / NCO-säännöstöä
- Suomen Ilmailuliitto ry:n antamia ohjeita ja suosituksia
- lentopaikan paikallisia määräyksiä
- KLU:n hallituksen hyväksymää hyppytoiminta- ja lentotoimintaohjetta
- KLU:n koulutus- sekä turvallisuusorganisaation (TurO) antamia määräyksiä

Tämä hyppytoimintaohje täydentää edellä mainittuja säädöksiä. Mikäli tämän ohjeen ja ylemmän säädöksen välillä on ristiriita, noudatetaan aina ylemmän asteista säädöstä.

2 RISKIEN HALLINTA JA TURVALLISUUSKULTTUURI

KLU:n hyppytoiminnassa turvallisuutta johdetaan turvallisuuden hallintajärjestelmän (SMS) mukaisesti.

Hyppytoiminnassa havaitut vaaratekijät arvioidaan riskienhallintamenettelyn mukaisesti.

Riskin arvioinnissa huomioidaan:

- tapahtuman todennäköisyys
- tapahtuman seurausten vakavuus

Riskit luokitellaan seuraavasti:

- **Hyväksyttävä riski** – toiminta voidaan jatkaa normaalisti
- **Hallittava riski** – toiminta voidaan jatkaa, mutta edellyttää riskin pienentämistoimenpiteitä
- **Sietämätön riski** – toimintaa ei saa jatkaa ennen riskin poistamista tai pienentämistä hyväksyttävälle tasolle

Mikäli riski arvioidaan sietämättömäksi, toiminta keskeytetään välittömästi.

Turvallisuuspäällikkö ylläpitää riskirekisteriä ja käsittelee riskit turvallisuusorganisaatiossa.

2.1 Turvallisuuskulttuuri ja raportointi

KLU:n hyppytoiminta perustuu avoimeen ja oppimiseen tähtäävään turvallisuuskulttuuriin.

Vaaratilanteiden ja virheiden raportoinnin tarkoituksena ei ole syyllisten etsiminen, vaan toiminnan kehittämisen ja riskien vähentämisen.

Hyvässä uskossa tehdystä virheestä ei seuraa kurinpidollisia toimenpiteitä.

Tahallinen sääntöjen rikkominen, piittaamattomuus tai turvallisuuden vaarantaminen voi kuitenkin johtaa kurinpidollisiin toimenpiteisiin kuten hyppykieltoon.

Jokaisella toimintaan osallistuvalla on velvollisuus:

- ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspoikkeamista
- osallistua turvallisuuden kehittämiseen

3 ORGANISAATIO JA VASTUUT

Tämä luku määrittelee hyppytoiminnan tehtävät, vastuut ja toimivaltasuhteet. Vastuiden tarkoituksena on varmistaa, että turvallisuus, päätöksenteko ja toiminnan keskeyttämisvaltuudet ovat yksiselitteisiä kaikissa tilanteissa. Hyppäämisen kieltämisestä määritellään tarkemmin luvussa ”Hyppäämisen kieltäminen”

3.1 Hallitus

Yhdistyksen hallituksella on kokonaisvastuu yhdistyksen harjoittaman hyppytoiminnan turvallisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Hallitus:

- vastaa siitä, että hyppytoiminta täyttää ilmailulainsäädännön, viranomaismääräysten ja SIL:n ohjeiden vaatimukset
- hyväksyy hyppytoimintaohjeen ja turvallisuuden hallintajärjestelmän (SMS) sekä niiden muutokset
- päättää merkittävistä toimintaa koskevista rajoituksista tai keskeytyksistä
- varmistaa, että turvallisuusorganisaatiolla on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen
- käsittelee turvallisuusorganisaation esittämät riskit, mikäli niiden katsotaan edellyttävän hallituksen päätöstä

Hallitus ei puutu päätöksentekoon yksittäisen hyppypäivän aikana, ellei kyse ole toiminnan laajamittaisesta keskeyttämisestä tai merkittävästä turvallisuusuhasta.

3.2 Turvallisuuspäällikkö

Turvallisuuspäällikön nimittää hallitus. Turvallisuuspäällikkö vastaa hyppytoiminnan turvallisuuden seurannasta ja kehittämisestä.

Turvallisuuspäällikkö:

- valvoo, että hyppytoiminnassa noudatetaan voimassa olevia määräyksiä ja ohjeita
- käsittelee turvallisuus- ja poikkeamailmoitukset
- ylläpitää ja päivittää riskirekisteriä yhdessä turvallisuusorganisaation kanssa
- tekee esityksiä toiminnan kehittämiseksi turvallisuusnäkökulmasta
- voi asettaa hyppääjän hyppykieltoon korkeintaan viikoksi, mikäli hyppääjä ei noudata tämän ohjeen määräyksiä taikka SIL:n antamien ohjeiden määräyksiä taikka ilmailumääräyksiä ja -lakeja
- voi vaatia hyppääjältä lääkärintodistuksen hyppääjän toimintakyvystä sekä terveydentilasta, eväten hyppäämisen hyväksytyin todistuksen toimittamiseen saakka
- voi esittää turvallisuusorganisaatiolle pidemmän hyppykiellon asettamista hyppääjälle

Turvallisuuspäälliköllä on oikeus keskeyttää toiminta ja määrätä välittömiä turvallisuustoimenpiteitä, jos riski arvioidaan sietämättömäksi.

3.3 Päälentäjä

Päälentäjän nimittää hallitus. Päälentäjä vastaa hyppylentotoiminnan turvallisuudesta ja kehittämisestä.

Päälentäjä:

- ylläpitää ja kehittää hyppylentotoiminnan vakiomenettelyt
- määrittää hyppylentäjien koulutus- ja kelpoisuusvaatimukset
- hyväksyy hyppylentäjät toimintaan
- seuraa lentotoimintaan liittyviä poikkeamia
- voi keskeyttää lentotoiminnan, mikäli turvallisuus sitä edellyttää

Lentotoimintaan liittyvissä turvallisuuskysymyksissä päälentäjän arvio on ensisijainen.

3.4 Ilma-aluksen päällikkö (lentäjä)

Ilma-aluksen päällikkö vastaa lennon turvallisuudesta ilmailulainsäädännön mukaisesti. Lentäjän sana koneessa on laki. Myös pokanvanhin toimii lentäjän määräysten mukaisesti.

Lentäjät raportoivat turvallisuusorganisaatiolle tai KLU:n hallitukselle, mikäli hyppääjät vaarantavat omalla toiminnallaan lennon turvallisuutta tai vahingoittavat tahallisesti yhdistyksen omaisuutta.

Ilma-aluksen päälliköllä on yksinomainen päätösvalta:

- lennon aloittamisesta
- lennon keskeyttämisestä
- pakkolaskusta tai hätähypystä

Lentäjän päätös on lopullinen kaikissa lentoturvallisuuteen liittyvissä tilanteissa.

NCO.SPEC.110 Ilma-aluksen päällikön tehtävät ja valtuudet

Kun toimintaan osallistuu miehistön jäseniä tai tehtäväasiantuntijoita, ilma-aluksen päällikkö

- a. varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat noudattavat NCO.SPEC.115 ja NCO.SPEC.120 kohtaa;
- b. ei saa aloittaa lentoa, jos miehistön jäsen tai tehtäväasiantuntija on estynyt hoitamasta tehtäviään esimerkiksi vamman, sairauden, väsymyksen tai psykoaktiivisen aineen vaikutuksen vuoksi;
- c. ei saa jatkaa lentoa lähintä sääolosuhteiltaan hyväksyttävää lentopaikkaa tai toimintapaikkaa pidemmälle, jos miehistön jäsenen tai tehtäväasiantuntijan kyky hoitaa tehtävänsä on heikentynyt huomattavasti esimerkiksi väsymyksen, sairauden tai hapenpuutteen kaltaisen syyn vuoksi;
- d. varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat noudattavat niiden valtioiden lakeja, asetuksia ja menetelmiä, joissa lentotoimintaa harjoitetaan.
- e. varmistaa, että miehistön jäsenet ja tehtäväasiantuntijat kykenevät viestimään yhteisellä kielellä; ja
- f. varmistaa, että tehtäväasiantuntijat ja miehistön jäsenet käyttävät jatkuvasti lisähapetta matkustamon painekorkeuden ylittäessä 10 000 jalkaa yli 30 minuutin ajan ja aina, kun matkustamon painekorkeus on yli 13 000 jalkaa.

[Lainaus: Trafin julkaisu 23–2016; *Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu Luku E — SPCC Erityisvaatimukset*]

3.5 Pokanvanhin

Jokaisessa pokassa tulee olla nimetty pokanvanhin. Pokanvanhimpana toimii oppilaspokalla kouluttaja, muulloin lisenssihyppääjä. Jos pudottava kouluttaja hyppää alemmaa kuin loppupoka, on etukäteen sovittava, kuka toimii pokanvanhimpana loppulennon ajan. Pokanvanhimman paikka on koneessa lentäjän vieressä ns. mesun paikalla.

Pokanvanhin:

- vastaa pokansa toiminnasta maassa ja koneessa
- määrittää hyppjärjestyksen
- huolehtii, että pokan jäsenet ja varusteet täyttävät kelpoisuus- ja kalustovaatimukset
- hankkii tuulitiedot, määrittää uloshyppypaikan sekä laskeutumiskuvion ja selvittää tämän muille oman pokansa hyppääjille
- huolehtii pokan koneelle ajoissa
- määrää ja ohjeistaa maahenkilön
- ohjeistaa pilotin ennen lentoa ja lennon aikana

- varmistaa moottorin turvallisen käynnistämisen
- toimii yhteyshenkilönä lentäjän ja pokan välillä
- toimittaa lentäjälle pokalistan, jonka avulla lentäjä saa hyppypokan tiedot
  - Pokalistaan merkitään
    - hyppääjät ja hyppykorkeudet
    - muunnetaan metrit jaloiksi ja lentokorkeudet lentopinnoiksi.
    - korkeat avaukset (kuten esim. tandemit ja varjon käsittelyn harjoitushyppy) sekä liitopuvut

Pokanvanhin voi evätä yksittäiseltä hyppääjältä osallistumisen pokaan, mikäli turvallisuus sitä edellyttää.

NCO.SPEC.120 Tehtäväasiantuntijan velvollisuudet:

EASA ilma-alukset ja kansalliset ilma-alukset: AMC1 NCO.SPEC.125 Turvallisuusohjeistus TEHTÄVÄASiantuntijat:

a) Tehtäväasiantuntijoille annetaan turvallisuusohjeistusta sen varmistamiseksi, että he tuntevat kaikki lentotoimintaan liittyvät seikat ja niihin liittyvät omat vastuunsa.

b) Ohjeistukseen on sisällyttävä soveltuvin osin:

1) toiminta maassa ja lennolla mukaan lukien hätätilanteen toimenpiteet;

2) ilma-alukseen nousuun ja siitä poistumiseen liittyvät toimenpiteet;

3) ilma-aluksen lastaamiseen ja lastin purkamiseen liittyvät toimenpiteet;

4) ovien käyttö normaali- ja hätätilanteissa;

5) viestintälaitteiden ja käsisignaalien käyttö;

6) viettävälle alustalle laskeutuminen; ja

7) kohdissa (b)(1) - (b)(6) lueteltujen seikkojen lisäksi on varmistettava, että ennen nousua tehtäväasiantuntijat tuntevat:

(i) varauloskäyntien sijainnin;

(ii) tupakointia koskevat rajoitukset;

(iii) kannettavien elektronisten laitteiden käyttöön liittyvät rajoitukset; ja

(iv) työkalujen ja käsimatkatavaroiden sijoittamisen. Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset Trafín julkaisu 23-2016 164

c) Turvallisuusohjeistus voidaan antaa joko suullisesti tai toimittamalla asianmukaiset menetelmät ja ohjeet kirjallisessa muodossa. Ennen lennon alkamista on varmistettava, että turvallisuusohjeet on ymmärretty.

[Lainaus: Trafín julkaisu 23-2016; "Lentotoimintavaatimukset, yleisilmailu Luku E — SPEC. Erityisvaatimukset"]

3.6 Hyppymestari / kouluttaja

Kouluttajalla ja hyppymestarilla tarkoitetaan henkilöä, jolla on SIL:n myöntämä voimassa oleva kouluttaja- tai hyppymestari-kelpoisuus ja joka toimii kyseisessä tehtävässä hyppytoiminnan aikana.

Kouluttaja / hyppymestari vastaa:

- oppilaan koulutuksen turvallisesta toteuttamisesta
- oppilaan kelpoisuuden arvioinnista ennen hyppyä
- oppilaan varusteiden tarkastamisesta
- oppilaan hyppysuunnitelman hyväksymisestä
- oppilaan toiminnan valvonnasta maassa ja ilmassa

Kouluttaja / hyppymestari:

- voi estää oppilaan tai lisenssihyppääjän osallistumisen hyppyyn, mikäli turvallisuus sitä edellyttää
- voi keskeyttää koulutukseen liittyvän toiminnan välittömästi
- toimii koulutukseen liittyvissä asioissa ensisijaisena turvallisuusvastuullisena

Lisäksi koulutuspäällikkö voi vaatia oppilaalta terveydentilavakuutusta ja lääkärintodistusta, eväten oppilaan hyppäämisen hyväksytyin todistuksen toimittamiseen saakka.

Hyppymestarilla oikeus asettaa lisenssihyppääjä päivän ajaksi hyppykieltoon, mikäli hyppääjä ei noudata tämän ohjeen määräyksiä taikka SIL:n antamien ohjeiden määräyksiä taikka ilmailumääräyksiä tai -lakeja.

Tandemtoiminnassa tandemhyppymestari vastaa matkustajan turvallisuudesta koko toiminnan ajan.

3.7 Maahenkilö

Jokaisella pokalla on nimetty maahenkilö, joka toimii hyppytoiminnanvalvojana. Maahenkilö vastaa toiminnasta maassa tämän ohjeen mukaisesti. Pokanvanhin määrää omalle pokalleen maahenkilön ja ohjeistaa hänet suunnitellun hyppylennon vaatimalla tavalla.

Maahenkilö:

- seuraa hyppääjien avauksia ja laskeutumisia
  - Ilmoittaa lennonjohtoon vv-keikat ja seuraa päävarjon ajautumista
- ilmoittaa muista poikkeamista lennonjohtolle

- käynnistää tarvittaessa pelastustoimet
- olosuhteiden oleellisesti muuttuessa, ilmoittaa muutoksesta koneeseen lennonjohdon kautta.
- varmistaa, että kaikki pokassa olleet palaavat kerholle
- jos hyppääjä laskeutuu veteen, soittaa lennonjohtoon ja pyytää sitä kautta kenttäpäivystyksen apuun, sekä määrää jonkun hyppääjän menemään rantaan veneelle kenttäpäivystyksen avuksi

Maahenkilön on oltava tehtävään perehdytetty.

Varustuksena maahenkilöllä on maahenkilöliivi, maaradio ja puhelin, jossa on valmiiksi ohjelmoituna lennonjohdon ja kenttäpäivystyksen numerot.

3.8 Hyppääjä

Jokainen hyppääjä vastaa omasta toimintakyvystään sekä turvallisuudestaan ja on velvollinen puuttumaan havaitsemiinsa turvallisuusriskeihin. Hyppääjä täyttää vuosittain vastuuvapautuslomakkeen (Waiverin) sähköisesti ja se tarkastetaan, jonka jälkeen hyppääjälle annetaan tarvittava koulutus koneessa toimimiseen ja lentokenttäympäristöön.

Hyppääjän velvollisuuksia ovat:

- noudattaa hyppytoimintaohjetta ja annettuja määräyksiä
- huolehtia omasta kelpoisuudestaan ja kalustonsa kunnosta
- pidättäytyä toiminnasta, mikäli oma toimintakyky on heikentynyt
- ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspoikkeamista

Hyppääjällä on oikeus keskeyttää oma hyppynsä tai kieltäytyä osallistumasta toimintaan, mikäli hän kokee tilanteen turvallisuusriskiksi.

Jokaisen hyppääjän on erittäin suositeltavaa kerrata voimassa olevan Laskuvarjohyppääjän oppaan perusturvallisuusasiat ennen kauden aloitusta.

4 HYPPÄÄMISEN KIELTÄMINEN

Hyppäämisen kieltäminen on turvallisuustoimenpide, jonka tarkoituksena on ehkäistä vaaratilanteita ja ylläpitää hyväksyttävää turvallisuustasoa hyppytoiminnassa.

4.1 Yksittäisen hypyn epääminen

Seuraavilla toimijoilla on oikeus evätä hyppääjän osallistuminen yksittäiseen hyppyyn tai pokaan:

- Ilma-aluksen päällikkö (lentoturvallisuuteen liittyen)
- Pokanvanhin (oman pokan osalta)
- Kouluttaja / hyppymestari (oppilaan tai koulutukseen osallistuvan osalta)

Tämä päätös koskee kyseistä hyppyä tai pokaä eikä ole varsinainen hyppykielto.

Päätöksestä on tiedotettava turvallisuuspäällikköä sekä kerhon puheenjohtajaa.

4.2 Päivän mittainen hyppykielto

Seuraavilla toimijoilla on oikeus asettaa hyppääjä hyppykieltoon loppupäiväksi:

- Kouluttaja / hyppymestari
- Turvallisuuspäällikkö
- Koulutuspäällikkö
- Yksittäinen hallituksen jäsen

Hyppykielto voidaan asettaa, mikäli:

- hyppääjä rikkoo tätä ohjetta
- hyppääjä rikkoo SIL:n ohjeita
- hyppääjä rikkoo ilmailumääräyksiä
- hyppääjä vaarantaa toiminnallaan turvallisuuden

Päätöksestä on tiedotettava turvallisuuspäällikölle ja kerhon puheenjohtajalle mahdollisimman pian.

4.3 Enintään viikon mittainen hyppykielto

Turvallisuuspäälliköllä on oikeus asettaa hyppääjä hyppykieltoon enintään seitsemäksi vuorokaudeksi, mikäli turvallisuusrikkomus tai -uhka sitä edellyttää.

Päätös käsitellään myöhemmin turvallisuusorganisaatiossa.

4.4 Yli viikon mittainen hyppykielto

Yli viikon mittaisesta hyppykiellosta päättää KLU:n hallitus turvallisuusorganisaation esityksestä.

Hyppääjälle varataan mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöstä.

5 MAALIALUE JA LIIKKUMINEN KENTÄLLÄ

5.1 Maalialue

Maalialue sijaitsee kentän keskialueella rullaustien ja kiitotien välissä rullaustie **Bravon pohjoispuolella**. Maalialue on merkitty liitteenä olevaan karttaan (kartta myös pakkaushallin seinällä).

5.2 Liikkuminen kenttä- ja maalialueella

Hyppääjät saavat hyppytoiminnan aikana liikkua maalialueella keltaiseen liiviin pukeutuneena sekä kenttäalueella koneen lastaus- ja tankkauspaikalla.

Tarpeeton oleskelu maalialueella on kielletty.

Kenttäalueelle pääsee ainoastaan portin kautta soittamalla: 044 7321796. Ulos pääsee painamalla portin vieressä olevaa avauskytkintä. Puhelut voi soittaa ainoastaan erikseen rekisteröidyistä numeroista.

Vierailijat saavat liikkua kenttä- ja maalialueella KLU:n jäsenen seurassa. Tarpeeton oleskelu maali- ja kenttäalueella on kielletty.

KLU:n ulkopuolisia ei saa päästää kenttäalueelle.

Ajoneuvojen tuontiin kenttäalueelle on oltava kenttäpäivystyksen tai lennonjohdon lupa.

5.3 Muuta huomioitavaa ja muut toimijat

Puolustusvoimat

Emme harjoita lentotoimintaa samaan aikaan puolustusvoimien kanssa. Puolustusvoimat rajoittaa toimintaa lähinnä virka-aikaan (7-16), mutta välillä myös päivystyslentoja virka-ajan ulkopuolella. Hyppytoiminnassa nämä seikat on otettava huomioon. Myös puolustusvoimien pitämät aktiivisemmat harjoitukset voivat rajoittaa toimintaa eikä tällöin järjestetä hyppytoimintaa.

Ampumarata

Vältä lentämistä ampumaradan läheisyydessä. Ampumarata esitetty liitteenä olevassa kartassa.

6 HYPPYTOIMINNAN ALOITTAMINEN JA PÄÄTTÄMINEN

6.1 Hyppytoiminnan aloittaminen

Hyppytoiminnan aloittamisesta ilmoitetaan aina puhelimitse lennonjohtoon ennen päivän ensimmäistä poka. Ilmoitus sisältää tiedot aloitusajankohdasta, käytettävästä hyppykoneesta, koneen päälliköstä sekä ylimmästä hyppykorkeudesta eli ilmatilavarauksen. Pyydetään myös lupa viedä tuulipussi alastuloalueelle.

Lisäksi hyppytoiminnan aloittamisesta tehdään aina ilmoitus myös kenttäpäivystykseen. Vesistöjen ollessa vapaana jäätä on varmistettava myös pelastusvenevalmius kenttäpäivystyksestä tai pelastusveneiden saatavuus ranta-alueilta. Jos hyppytoimintaan tulee yli **puolen tunnin** tauko, on siitä ilmoitettava lennonjohtoon ja purettava ilmatilavaraus.

Viedään tuulipussi laskeutumisalueelle.

6.2 Hyppytoiminnan päättäminen

Päivän päättyessä ilmoitetaan toiminnan päättymisestä aina puhelimitse lennonjohtoon. Pyydetään myös lupa käydä hakemassa tuulipussi alastuloalueelta, mikäli viimeinen poka ei sitä ole tuonut pois.

Lisäksi hyppytoiminnan päättämisestä ilmoitetaan kenttäpäivystykseen

Noudetaan tuulipussi laskeutumisalueelta.

7 HYPPYTOIMINTA

7.1 Manifestautuminen ja pokan kasaaminen

Pokautuminen pyritään järjestämään niin, että lentäminen olisi mahdollisimman taloudellista ja sujuvaa. Pokalle voi ilmoittautua, kun pinni on kiinni.

Hyppytoiminnan joustavan ja taloudellisen pyörittämisen edellytyksenä on, että uusi poka on mahdollisuuksien mukaan valmiina lastauspaikalla odottamassa konetta, jotta koneen ei tarvitse turhaan sammuttaa moottoria tai odotella poka. Jokainen hyppääjä on velvollinen auttamaan koneen tankkauksessa.

Hinnoittelussa noudatetaan hallituksen hyväksymää voimassa olevaa hinnastoa (kts. hinnasto).

7.2 Koneelle siirtyminen

Koneelle siirrytään pokanvanhimman johdolla ja noudatetaan kentällä liikkumisesta annettuja ohjeita. Seisontapaikalla olevia koneita lähestytään aina takaapäin. Oleskelu koneen potkurin välittömässä läheisyydessä on kielletty, ja on varottava muita käynnissä olevia tai liikkuvia koneita.

7.3 Toiminta koneessa

KLU:n käyttämässä hyppykoneessa OH-CTQ ei ole hyppääjiä varten istuinvöitä. Jokainen hyppääjä matkustaa koneessa omalla vastuullaan. Hyppääjien on noudatettava kaikkia annettuja turvallisuusohjeita koneessa.

Kaikkien irtainten tavaroiden tulee olla kiinnitettynä (esimerkiksi kypärät) alle 300 metrin korkeudessa, etteivät ne aiheuta vaaraa koneessa oleville mahdollisen pakkolaskutilanteen aikana.

Hyppääjien tulee pysyä aina tavaratilan luukun etupuolella (jalat saavat olla tavaratilassa). Tandemitkaan eivät saa nojata takaseinään.

Hyppyoveen nojaaminen tai tukeutuminen lennon aikana on kielletty.

Lentäjän istuimesta ei saa ottaa tukea missään tilanteessa. Penkin takana istuva voi nojata istuimeen. Lentäjää ei saa häiritä ja lentokoneen ohjainlaitteita täytyy varoa.

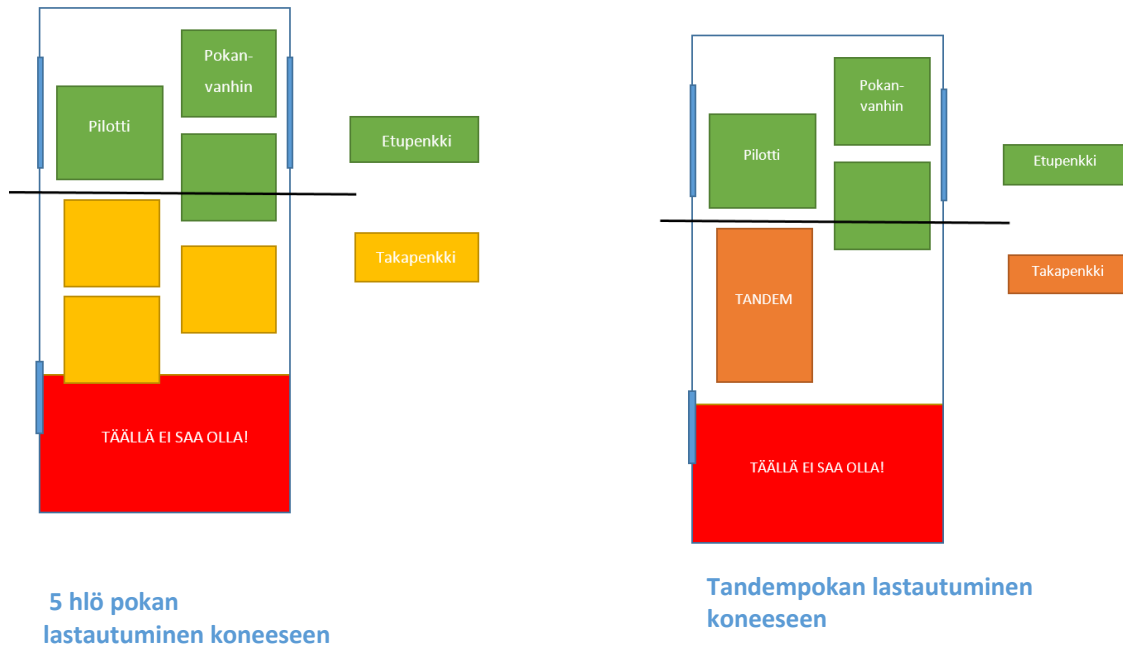
Lentoonlähdön ja nousun ajaksi siirretään painopiste koneen etuosaan.

Keskeytetyssä lentoon lähdössä hyppääjien tulee toimia pilotin ja pokanvanhimman ohjeiden mukaan. Ylimääräistä liikehdintää ei tällöinkään saa tapahtua.

Hyppyoven avaamiseen (vedä kahvasta, kun avaat koneen hyppyoven sekä saata ovea sen avautuessa) UHP:n määrittämistä ja hyppäämistä varten on pyydetty lentäjältä lupa. Lentäjä kysyy hyppyluvan tornista kaksi minuuttia ennen arvioitua uloshyppyä, ja hyppääjän tulee varmistua hyppyluvasta ennen uloshyppyä.

Uloshyppypaikka määritellään aina ennen hyppytoiminnan alkamista joko laskemalla tuulitietojen (METAR, GAFOR yms.) avulla.

Jos olosuhteiden ja uloshyppypaikan epäillään muuttuneen, uloshyppypaikka on määriteltävä uudelleen.

7.4 Uloshyppy ja koneesta poistuminen

Korkeusvakaajaan törmäämisen estämiseksi hyppääjien ja lentäjien on huomioitava seuraavat asiat kaikilla hyppylinjoilla:

- Kuvaushaalarien ja liitopukujen käyttäjien on hypätessään pudottauduttava suoraan alaspäin avaamatta siipiä, kunnes korkeusvakaaja on selvästi alitettu.
- Lentäjän on pidettävä linjalla riittävä ilmanopeus, jotta kone säilyttää ohjattavuuden ja vakaan lennon ryhmän kiivetessä ulos ja suorittaessa uloshyppynsä.
- **Streevalle saa kiivetä maksimissaan kolme (3) henkilöä.**
- **Streevan eteen, alapuolelle saa kiivetä.**
- **Siipituen ja siivenkärjen välille siiven etureunaa pitkin kiipeäminen on kielletty.**

Nousevilla hyppylinjoilla:

- Liito- tai track-puvulla ei saa hypätä nousevilla hyppylinjalla.

Koneessa liikkuminen linjalla

Koneessa tulee liikkua siten että koneen painopisterajoja ei ylitetä. Liikkuminen koneessa vaikuttaa koneen lennettävyyteen ja trimmaukseen.

Hyppääjien liikkuminen koneessa UH:ta varten ja UH:ssa sekä mahdollisesti palaaminen takaisin istumaan täytyy tapahtua lasketuissa rajoissa. Erilaiset hyppylajit ja niiden vaatimukset/erityispiirteet vaikuttavat niin liikkumiseen kuin uloshyppyynkin.

Pokanvanhin/kouluttaja/pilotti valvovat ja tarvittaessa ohjeistavat hyppääjiä koneessa toimimisesta. Ohjeita on noudatettava.

7.5 Hätähyppy ja pakkolasku

Hätähyppy ja pakkolasku suoritetaan ilma-aluksen päällikön päätöksellä. Pokanvanhin toteuttaa toimenpiteet koneessa

Hätähyppy suoritetaan komennolla HÄTÄHYPPY ja pakkolaskuun valmistaudutaan komennolla PAKKOLASKU.

Komennot:

HÄTÄHYPPY (pokanvanhin, toistetaan)

PAKKOLASKU (toistetaan)

OVELLE -MENE -MENE -MENE -MENE (pokanvanhin)

SEIS - PAKKOLASKU (pokanvanhin, toistetaan)

7.5.1 Hätähypyn suorittaminen:

- ensimmäisenä oleva siirtyy ovelle pokanvanhimman OVELLE-komennolla, MENE-komennolla uloshyppy suoralla uloshypyllä (oppilaat hyppäävät koulutuksensa mukaisesti)
- seuraava siirtyy ovelle heti kun edellinen on poistunut ja MENE-komennolla toimitaan kuten edellä

Hätähypytilanteessa noudatetaan seuraavia yleisiä ohjeita:

korkeus 0-300 m Otetaan pakkolaskuasento ja tullaan koneella alas

korkeus 300-600 m Käytetään varavarjoa

korkeus yli 600 m Käytetään päävarjoa

Oppilaat käyttävät varavarjoa hyppykorkeuden ollessa alle normaalin avauskorkeuden eli alle 1200 m. Alkeisoppilaat toimivat Laskuvarjohyppääjän oppaan ohjaaman toiminnan mukaisesti.

Hätähyppyä ei suositella tehtäväksi alle 600 m, ellei se ole turvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Korkeuden ollessa yli 600 m kokeneet hyppääjät voivat itse määrittää käyttämänsä varjon hätähyppy tilanteessa.

Hätähyppyllä on erityisen tärkeää tarkkailla korkeutta ja sijaintia suhteessa maalialueeseen. Mahdollinen varalaskupaikka on hyvä määrittää riittävän ajoissa.

7.5.2 Pakkolaskuun valmistautuminen:

Yleiset ohjeet pakkolaskuasennosta:

- nojaa lentosuuntaan (vapaa liike minimiin)
- ota tukea mahdollisuuksien mukaan toisista hyppääjistä tai koneesta
- älä häiritse lentäjää

Ennen laskeutumista maahan avataan pilotin puolen ovi valmiiksi. Tämä siksi, että laskeutumisessa runko voi vääntyä ja oven avaaminen voi olla mahdotonta tämän jälkeen. Veteen laskeuduttaessa avataan molemmat ovet ennen laskeutumista, jotta vedessä kaikki pääsevät koneesta mahdollisimman nopeasti pois.

Koneesta poistutaan muita auttaen, olosuhteet huomioiden (tulipalo, alastulopaikka, loukkaantuneet...).

7.6 Kaluston aiheuttamat vaaratilanteet

Mikäli hyppääjän reppu avautuu koneessa tai apuvarjo tulee ulos taskustaan, varjon avautuminen on estettävä ja ovi on pidettävä kiinni kädellä varmistettuna, kunnes kone on laskeutunut ja pysähtynyt. Jos ovi on auki, se on suljettava välittömästi. Koko poka tulee koneella alas.

Jos hyppääjä takertuu koneeseen apuvarjosta tai päävarjosta, suoritetaan päävarjon irti päästö ja koneesta irtautumisen jälkeen varavarjon aukaisu. Samalla on huomioitava, että voidaan joutua turvautumaan vaihtoehtoiseen laskeutumispaikkaan.

Mikäli epäillään, että hypyn aikana on pudonnut tavaraa, joka on saattanut joutua kiitotielle (esim. vv-kahva, suojalasit jne.), asiasta ilmoitetaan heti hypyn jälkeen torniin, jotta kiitotie voidaan käydä tarkastamassa.

7.7 Toiminta varjon varassa ja laskeutuminen

Varjon varassa tulee välttää turhaa lentämistä kiitotien yläpuolella. Hyppääjä ei saa ylittää kiitotietä alle 300 metrin korkeudella.

Hyppääjän joutuessa laskeutumaan kiitotien itäpuolelle, bravon rullaustien eteläpuolelle tai lennoston alueelle ilmoittaa maahenkilö tapahtuneesta lennonjohtoon, niin hänet noudetaan kenttäpäivystyksen toimesta (kts. kartta).

Kiitoteitä ja rullausteitä ei saa lähteä ylittämään omatoimisesti jalkaisin. Ainoastaan sallitulta laskeutumisalueelta tullaan omin neuvoin kerhorakennukselle. Muualla odotetaan kenttäpäivystystä noutamaan.

Kuva 1, Tummennetulta/ punaiselta alueelta ei saa tulla omin avuin kerholle takaisin

Mikäli hyppääjä laskeutuu kiitotielle tai sen välittömään läheisyyteen on hänen välittömästi siirryttävä suorinta reittiä vähintään 60 metrin päähän kiitotien reunasta.

Pyritään noudattamaan laskeutumiskuviota, jossa lennetään mahdollisimman vähän kiitotien läheisyydessä.

Esimerkki 1.

Tuulen ollessa etelästä käytetään oikeanpuoleisia laskeutumiskuvioita ja tuulen ollessa pohjoisesta käytetään vasemmanpuoleisia laskeutumiskuvioita.

Vauhditettuja laskeutumisia harjoittelevat hyppääjät ovat velvollisia ilmoittamaan poikkeavat laskeutumiskuviot- ja -suunnat pohanvanhimmalle ja samalta linjalta hyppääville.

Kenttäalueen ulkopuolelle muualle kuin sovitulle laskeutumisalueelle laskeutuneen hyppääjän on viivyttlemättä palattava kerholle ja ilmoitettava maahenkilölle.

8 KELIRIKKO

Hyppytoiminta Rissalassa on mahdollista vain, kun järvet ovat kokonaan sulia tai kun ne ovat kunnolla jäässä. Kelirikkoaikaan, eli silloin kun järvien jäät ovat heikot, ei hyppytoimintaa Rissalassa ole, koska heikoista jäistä hyppääjän pelastaminen voi olla mahdotonta.

Keväällä kelirikon katsotaan alkavan, kun rannat ovat vesillä ja estävät jäälle pääsyn tai jäät ovat muutoin niin heikot, etteivät ne kannista ihmistä. Nyrkkisääntönä voidaan myös pitää, että kun Jännevirran sula ylittää T-laiturille saakka on kelirikko alkanut. Keväällä jää tilannetta on seurattava päivittäin. Kelirikon katsotaan keväällä olevan ohi, kun jäät ovat lähteneet sekä Jälän että Juuruksen puolelta.

Syksyllä kelirikko alkaa, kun järvet alkavat jäätyä ja syksyn kelirikko voidaan katsoa päättyneeksi, kun sekä Jälässä että Juuruksessa on riittävän kestävä jääpeite.

9 KELPOISUUKSIEN TARKASTAMINEN

Kaikilta (A-D) kelpoisuuden omaavilta hyppääjiltä tarkastetaan ennen vuoden ensimmäistä hyppyä Kuopiossa seuraavat asiat

- Hyppääjän henkilöllisyys
- Kelpoisuustodistus
- Suomen Ilmailuliitto ry:n jäsenyys tai kolmannen osapuolen vastuuvakuutus (1M€)
- KLU:n jäsenyys
- Hyppypäiväkirjasta kokonaishyppymäärä

- Hyppääjän käyttämä varjokalusto ja niiden varjokirjat. Varavarjosta tarkastetaan pakkaus- ja tarkastusjakson voimassaolo, päävarjosta tarkastetaan tarkastusjakson voimassaolo ja päävarjon tyyppi. Lisäksi tarkastetaan mahdollisen automaattilaukaisimen (AAD) paperit.
  - Varjokalustosta tarkastetaan seuraavat:
    - Tunnistetiedot vastaavat varjokirjaa
    - Kunto yleensä, hihnat ehjät, reppu ehkä
    - BOC- taskun kireys
    - Kahvat napakasti kiinni tarroissa
    - Päävarjon loopin kunto ja kireys
      - Löysä tai huonokuntoinen luuppi on vaihdettava poikkeuksetta
    - Varavarjon pinni on loopin läpi riittävän pitkällä ja sinetti ehjä
    - Tarkastetaan että kalustossa on RSL, jos hyppääjällä A tai B lisenssi
    - Tarkastetaan että kalustossa on AAD, jos hyppääjällä A tai B lisenssi
    - AAD:n käynnistys, ja varmistus ettei vikatiloja ole
  - Molempien varjojen siipikuormat on tarkastettava ja niiden on oltava SIL:n ohjeiden mukaisia.

Pokanvanhin vastaa pokalla olevien hyppääjien tarkistuksesta.

Alle 200 hyppyä hypänneiden varjokaluston on oltava SIL:n ohjeiden mukainen. Tarvittaessa tarkastuksesta tulee ilmoittaa turvallisuus- tai koulutuspäällikölle.

Turvallisuuspäällikkö, hyppymestari tai pokanvanhin voi milloin tahansa halutessaan tarkistaa hyppääjän kelpoisuuden, hyppymäärän ja varjokaluston papereineen.

Vierailevalle lisenssihyppääjälle voi tutustua yhdistyksen toimintaan yhden viikon ajan. Tämän tutustumisjakson jälkeen vaaditaan vähintään sivujäsenyys.

10 ONNETTOMUUSTILANTEET

10.1 Toiminta lievässä loukkaantumistapauksessa

Autetaan loukkaantunutta, tarvittaessa pyydetään kuljetusapua kenttäpäivystyksestä, informoidaan lennonjohtoa tapahtuneesta. Mikäli paikalle tarvitaan ambulanssi, se tilataan

paikalle soittamalla numeroon 112 ja välittömästi sen jälkeen ilmoitetaan asiasta lennonjohtoon. Näin he osaavat opastaa ambulanssin sisään oikeasta portista ja ohjata kenttäalueella liikkumisessa.

10.2 Toiminta vakavassa tai kuolemaan johtaneessa onnettomuustapauksessa

Vakavassa onnettomuustilanteessa hyppytoiminta keskeytetään välittömästi ja kone kutsutaan alas. Toiminnassa noudatetaan pakkaushallin ilmoitustaululla olevaa SIL:n ohjetta "Toiminta onnettomuustilanteessa".

Maahenkilö määrää loukkaantuneen hyppääjän ensihoidosta ja jakaa muut tehtävät, kuten ambulanssin opastuksen tapahtumapaikalle, muille paikalla oleville henkilöille. Yleensä ambulanssi tulee kenttäalueelle SAR-portista. Jokainen läsnä oleva on velvollinen osallistumaan pelastustöihin.

Maahenkilö ilmoittaa tapahtuneesta lennonjohdolle.

Tarkemmat ohjeet liitteessä 1.

11 VAARATILANTEET JA RAPORTOINTI

- Hyppytoiminnassa sattuneesta vaaratilanteesta tehdään vaaratilanneilmoitus. Ilmoitus täytetään sähköisesti Laskuvarjotoimikunnan nettisivulla, <http://vtr.laskuvarjotoimikunta.fi/>
- Vakavista tai tavanomaisesta poikkeavista vaaratilanteista on ilmoitettava välittömästi turvallisuusorganisaatiolle.
- Vaaratilanteesta, jonka osapuolena on ollut ilma-alus, on raportin kopio toimitettava myös lennonjohtoon (lentäjä tekee tarvittaessa myös poikkeamailmoituksen).
- EFKU:lta toimittaessa varavarjon käytöstä ja vakavista loukkaantumisista on ilmoitettava lennonjohdolle.

12 NORMAALISTA HYPYTOIMINNASTA POIKKEAVAT HYPYT

Muualle kuin maalialueelle suoritettavista näytöshypyistä on sovittava etukäteen ilmailumääräysten ja ilmailuliiton ohjeiden mukaisesti.

Näytöshyppääjien alastulo on tarvittaessa ilmoitettava lennonjohdolle joko maaradiolla tai puhelimella.

Yö hypyistä ja yö hyppyjen järjestelyihin liittyvistä toiminnoista on niin ikään sovittava etukäteen lennonjohdon kanssa.

Korkeista avauksista, tandemhypyistä, siipipukuhypyistä ja muista erikoishypyistä on myös ilmoitettava lennonjohtoon.

13 MUUT OHJEET

13.1 Oppilastoiminta

Oppilaiden tulee olla maassa virallisen auringonlaskun aikaan.

Mikäli oppilaalla on yli 30 vrk tauko tulee oppilaan hypätä aina totutteluhyppy.

Tandem oppilaita on ohjeistettava etukäteen alkoholin nolla toleranssista.

13.2 Kerhon hyppyvarusteet

Kerhon omistamat hyppyvarusteet on tarkoitettu vain ilmailumääräysten ja ohjeiden mukaiseen laskuvarjohyppytoimintaan.

Kaikki kerhon omistamat hyppyvarusteet on pääsääntöisesti tarkoitettu oppilaskäyttöön.

Oppilaskaluston lainaamisesta yksittäistapauksessa päättää hypymestari tai kalustopäällikkö, pidempiaikaisesta käytöstä päättää hallitus.

Lupakirjahyppääjä, mikäli kalustoa on vapaana, voi käyttää oppilaskalustoa lisäämällä pokalistaan maininnan kalustovuokrasta. Kalustovuokra on maksettava jokaiselta hypyltä (kts. hinnasto).

13.3 Radioliikenteessä käytettävät taajuudet ja puhelinnumerot

Maaradion taajuus eli ns. oppilastaajuus on **122.95 MHz**.

Maahenkilö saa käyttää radioliikenteessä tornin taajuutta 120.15 MHz vain erikoistapauksissa. Tällöin KLU:n radiokutsu on "Laskuvarjo maa".

Esimerkki:

" torni - Laskuvarjo maa - asiaa hyppykoneelle."

" Laskuvarjo maa - kerro asiasi" (tai jokin muu vastaus, jolla lupa annetaan tai evätään).

Kuopion lentoaseman tärkeimmät puhelinnumerot on listattu pakkaushallin seinällä olevaan luetteloon. Luettelosta löytyvät mm. lennonjohdon, kunnossapidon ja briefingin puhelinnumerot.

13.4 Jaksaminen ja lepotauot

Jokaisen toimijan niin lentäjän kuin hyppääjänkin tulee huolehtia hyppypäivän aikana riittävästä nesteytyksestä, ravinnosta ja levosta. Erityisesti lämpiminä päivinä nesteytys ja lepo ovat tärkeässä osassa. Väsymys ja heikotus voivat erikoistilanteessa johtaa keskittymiskyvyn herpaantumiseen ja siitä mahdollisesti seuraavaan vakavaan onnettomuuteen.

Toiminnan turvallisuus on kiinni toimijoiden valveutumisesta ja sitoutumisesta toimimaan turvallisesti.

Tärkeää muistaa:

- Huolehditaan että lentäjällä on riittävästi taukoja (ilman lentäjää ei ole hyppytoimintaa)
- Huolehditaan myös hyppääjien osalta riittävästä tauosta
- Toiminta ei saa perustua painostamiseen
- Päätös hyppäämisestä ja lentämisestä tehdään edellisenä päivänä
- Toiminta aloitetaan yhdessä ja lopetetaan yhdessä. Huolehditaan että kaikki pääsevät lähtemään hyvillä mielin kentältä kotiin.

13.5 Turvallisuuskertaukset

Kauden alussa järjestetään kaikille hyppääjille ja lentäjille avoin turvallisuus- ja kertauspäivä. Päivän tavoitteena on lisätä hyppääjien ja lentäjien valveutuneisuutta. Lisäksi päivän aikana informoidaan muuttuneista käytänteistä yms. mikä vaikuttaa suoraan tai välillisesti hyppytoimintaan tai toimijoihin.

Turvallisuuskertauksia ja lisäkoulutusta järjestetään tarvittaessa niin hyppääjille kuin lentäjillekin.

Jokaisen hyppytoimintaa osallistuvan tulee olla tietoinen tästä ohjeesta, tämän liitteistä sekä erillisestä lentotoimintaohjeesta. Kaikki toimijat ovat velvollisia ylläpitämään turvallisten käytäntöjen tuntemustaan näiden ja kattojärjestön antamiin ohjeiden mukaisesti.

14 LIITTEET

- Liite 1 Toiminta vakavassa onnettomuustilanteessa
- Liite 2 EFKU Kartta/t kenttäalueesta
- Liite 3 Ihmisen pelastaminen vedestä
- Liite 4 Maahenkilöohje
- Liite 5 Toimintatavat
- Liite 6 Päihdekannanotto

Kuopion laskuvarjourheilijat ry. (päivitetty 4.1.2026)
TOIMINTA VAKAVASSA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Lue tätä ohjetta hitaasti, huolellisesti ja harkiten. Tilanne on varmasti hektinen ja toimit paineen alla, mutta hätäilemällä vain viivytät avun saamista oikeaan osoitteeseen. Delegoi tehtäviä, mutta pysy itse kartalla, kenelle olet mitäkin delegoinut. Arvio onnettomuuden tapahtuma-ajasta: _____

1. Pysäytä hyppytoiminta, ilmoita onnettomuudesta sekä sen hetkisestä vakavuusarviosta **112** sekä lennonjohdolle **017 477 261** ja kutsu kaikki kentällä olevat hyppääjät paikalle. Pidä alusta lähtien mielessäsi, että uhrin löytyminen, ensiavun antaminen ja ammatti-ihmisten opastaminen paikalle mahdollisimman nopeasti on kaikkein tärkeintä. Tapahtumapaikalla olosuhteiden taltiointi on myös oleellista tulevan tutkinnan kannalta. Toimi tilanteen mukaan soveltaen seuraavia ohjeita.

2. Arvioi tilanne ja määrää tarpeen mukaan seuraaville lohkoille vetäjät:

A) Johto (nimi): _____ puh. nro: _____

B) Etsintä / eristys (nimi): _____ puh. nro: _____

C) Opastus (nimi): _____ puh. nro: _____

3. Mikäli joku on kuollut (tai loukkaantunut siten, ettei voi ilmoittaa omaisilleen), jokainen kerholla oleva hyppääjä ilmoittaa omaisilleen, että on kunnossa. Viestin toimittaminen kuolleen tai vakavasti loukkaantuneen omaisille sovitaan poliisin kanssa.

4. Johto jatkaa tämän liuskan mukaisesti ja muut vetäjät omilla liuskoillaan.

5. Määrää itsellesi tarpeellinen määrä apulaisia.

6. Toimi B- ja C-lohkojen koordinoijana ja lenkkinä viranomaisten tahojen tilanteen johtajiin, kun nämä saapuvat paikalle. Sinun on osattava kertoa, mistä etsitään, onko uhri löytynyt, ja jos on, niin mistä ja mikä on sen hetken tilanne avun tarpeen kannalta. Anna tarvittaessa lisätietoa osoitteeseen 112. Poliisille ohjeita tutkinnasta antavat rikosylikonstaapeli **Mika Vesanen** tai komisario **Kirsi Kanth**, joiden puhelinnumerot löytyvät suljetusta kirjekuoresta [**luottamuksellinen tieto**].

7. Määrää henkilö, joka lähtee ensimmäisen paikalle saapuvan viranomaisen mukaan. Tämän henkilön tulee olla sellainen, joka osaa opastaa viranomaisia uhrin luona. Jos uhri on oppilas, tämä henkilö EI saa olla heittänyt kouluttaja, KP tms. Jos uhri on itsenäinen hyppääjä, tämä henkilö EI saa olla sellainen, joka on esim. pakannut uhrin VV:n tms. Tämä henkilö odottaa opastuksen alkupisteessä.

8. Kerhon puhelimen päivystys; vain yksi henkilö vastaa eikä tiedoteta muuta kuin: ”On tapahtunut onnettomuus, tiedottamisesta vastaa poliisi”. Ei mitään muuta, ei nimiä, ei vakavuusastetta.

9. Kerää onnettomuuden silminnäkijöiden yhteystiedot viranomaisia varten. Ota myös selvää, onko onnettomuudesta ilma- tai maavideota ja ota sellaiset haltuun. Tapahtumasta puhuminen kerholla loppuu tähän.

10. Ilmoita tapahtuneesta: kerhon PJ **Karri Huikuri, 0404185639**, KP **Sami Voutilainen, 0453177111**, TP **Sami Hyvärinen, 0405648122**, SIL ry toiminnanjohtaja **Timo Latikka, 040 579 1817**, lajipäällikkö **Jari Lehti 044 261 2587**. Mikäli Lehteä ei saa kiinni, soita LT:n puheenjohtaja **Timo Kokkonen** (v. 2019) 040 510 5467 tai LT:n turvallisuusvastaava (v. 2019) **Kimmo Paularanta** 040 584 1485.

11. Kun onnettomuuden uhrin henkilöllisyys on selvillä, ota haltuun hänen kerholla oleva omaisuutensa, sovi omaisuuden käsittelystä viranomaisten kanssa ja tee heille selväksi, että omaisuuden seassa on tutkintaa palvelevaa materiaalia (esim. hyppykirjanpito, varjokirjat yms.).

12. Nyt saat henkäistä hetken...

B-LOHKO, ETSINTÄ JA ERISTYS (päivitetty 4.1.2026)

Kerhon puhelinnumero on 0447631354 (Maahenkilö).

Johto (nimi): _____ puh. nro: _____

Opastus (nimi): _____ puh. nro: _____

Kirjoita ylös kellonaika, milloin etsintä aloitettiin, milloin uhri löytyi ja muut mahdolliset asiaan liittyvät tekijät, kuten esim. annettiinko ensiapua, liikutettiin uhria, koskettiin varusteisiin yms.

Etsintä aloitettiin kello: _____

Uhri löytyi kello: _____

Muita huomioita: _____

---

1. Ota mukaasi pelastusreppu ja videokamera (tai sen puutteessa vaikka kännykkäkamera) sekä riittävä määrä apulaisia. Tarvittava **kartta** on pelastusrepussa, mutta **tarkista** asia. Tästä lähtien sinä olet ainut tästä lohkoista, joka on yhteydessä johtoon tai opastukseen.

2. Aloita etsintä oletetun onnettomuusalueen reunalta jakamalla etsijät avoriviin. Arvioi maaston tiheyden mukaan avorivin riittävä väljyys. Tiedota johdolle mistä ja milloin aloitat etsinnän.

Pysäytä rivin eteneminen aika ajoin ja korjaa muodostelma suoraksi.

Jos maastosta löytyy onnettomuuteen mahdollisesti liittyvää tavaraa, esim. kahvoja, merkkää paikka ja jätä tavara koskemattomana paikalle.

Jos olet haravoinut yhden alueen ja siirryt jatkamaan etsintää esim. viereisellä alueella, tiedota tästä johdolle.

3. Kun uhri löytyy, muista, että ensiavun antaminen on tärkeintä. Tiedota löytymispaikka ja sen hetkinen vakavuusarvio ensin opastuksen vetäjälle ja sen jälkeen johdolle.

Estä mahdollisten lisävahinkojen syntyminen.

Määrää tarpeellinen joukko eristämään alue sivullisten pääsylvä ja suojaamaan varusteita, ettei esim. tuuli pääse riepottelemaan varjoa ja muuttamaan tapahtumahetken ”olosuhteita”. Määrää loput joukosta järjestämään opastus lähimmältä tieltä onnettomuuspaikalle. Ilmoita opastuksen vetäjälle, mistä olet järjestänyt opastuksen onnettomuuspaikalle.

Kameran olisi syytä pyöriä koko ajan, kun uhria autetaan tai siirretään. Jos paikalla on jo ammatti-ihmisiä, he saattavat kummeksua kuvaamista. Kerro heille, että kuvamateriaalilla on oleellinen osa onnettomuuden mahdollisessa rekonstruoinnissa. Hyppääjän varusteet olisi syytä pitää mahdollisimman alkuperäisessä kunnossa.

4. Onnettomuuspaikalla ei tupakoida.

C-LOHKO, OPASTUS (päivitetty 4.1.2026)

Kerhon puhelinnumero on 0447631354.

Johto (nimi): _____ puh. nro: _____

Etsintä (nimi): _____ puh. nro: _____

Kirjoita ylös, milloin ensiapu saapui paikalla sekä milloin ensiapu oli uhrin luona yms.

Ensiapu saapui paikalle kello: _____

Ensiapu oli uhrin luona kello: _____

Muita huomioita: _____

---

1. Sovi johdon kanssa, mihin viranomaisia pyydetään tulemaan, eli mistä opastus onnettomuuspaikalle järjestetään ja ota mukaasi kartta. Tästä lähtien sinä olet tästä lohkoista ainut, joka on yhteydessä johtoon tai etsintään.
2. Mene joukkosi kanssa em. sovitulle paikalle ja odota tietoa etsinnästä.
3. Kun etsintä tiedottaa sinulle löytymispaikan ja mistä sinne on järjestetty opastus, muodosta tilanteeseen sopiva katkeamaton opastusketju perille saakka.
4. Nyt saat henkäistä hetken.

027°47'

027°48'

027°49'

BRG are MAG
DMN in M
ELEV in FT

RESA
105 x 120

307

YCZ 600

Lasketumies alue

PAPI

ATC SER
BDRY

324

Kerhorakennus

APN

Hangar

KLU:n vene

APN

ATC SER
BDRY

ACL
319

TWR

LAKE ISO - JÄLÄ

SR02

LAKE JUURUSVESI

Sinp 2920 x 300

ASPH 2800 x 60

MIL APN

Radar

ATC SER
BDRY

PAPI

GP/DME

318

YCZ 600

33

317

ATC SER
BDRY

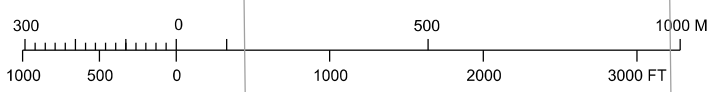
RESA
240 x 120

307

317

CHG: MAG VAR. ADDN SR02, parachute drop zone

1 : 15 000

RWY	BRG MAG	COORD	VASIS	
			PAPI	MEHT
33	325°	THR 62 59 41.74 N 027 48 32.67 E	3.0°	58
15	145°	THR 63 01 05.09 N 027 47 15.52 E	3.0°	53

APN details, see EFKU AD 2.8
 TWY details, see EFKU AD 2.8 and AD 2.15
 RWY details, see EFKU AD 2.12
 ACFT stand details, see EFKU AD 2.20
 MIL APN and TWY G, J, L, Q, R, S, U: MIL Configuration (REF AD 1.1, para 2)
 SR02 shooting range activity notified by ATIS during ATS OPR HR. Avoid flying in vicinity of the area during activity.

63° 01'

63° 00'

027°47'

027°48'

027°49'

Ihmisen pelastaminen vedestä

1. **Maahenkilö** ilmoittaa lennonjohtoon hyppääjän mahdollisesta veteen laskeutumisesta
2. Pakkaushallilta vapaana olevista henkilöistä (oppilaat, kelpparit, kouluttajat, sekä muut kykenevät hengailijat):
  - a. **kaksi (2)** menee veneilyliivien kanssa KLU:n veneelle ja lähtee kohti laskeutumispaikkaa
  - b. **kaksi (2)** mene Järviterminaalille veneilyliiveissä kenttäpäivystyksen veneelle odottamaan kenttäpäivystystä.
  - c. Mikäli henkilöitä pääsee vain esimerkiksi kolme (3), menee **kaksi (2) KLU:n veneelle ja yksi (1) kenttäpäivystyksen veneelle.**
  - d. Yksi (1) henkilö tai useampi lähtee tietä pitkin, joko jalan tai autolla lähemmäksi hyppypaikkaa (riippuen etäisyydestä) ja ottaa mukaansa pelastusrenkaan ja köyden. Tieltä näkee paremmin Jälälle tai kentän pohjoispäähän, jos hyppääjä on järvessä.
  - e. **Kenttäalueella liikutaan aina Finavian ohjeiden mukaisesti!**
  - f. Kaikilla ryhmillä **vähintään yksi (1) puhelin mukana ja/tai KLU:n oppilasradio**
3. KLU:n veneellä voidaan vetää hyppääjä tarvittaessa matalampaan veteen (veneessä pelastusrenkas ja köysi).
4. Kenttäpäivystyksen veneellä voidaan hyppääjä noukkia myös kyytiin.
5. Hälytystä tarvittaessa apua yleisesti hätänumerosta 112 (vakava loukkaantuminen tai muu henkeä uhkaava tila)
6. Kun veden varaan joutunut on saatu turvaan, voidaan varjo poimia vedestä.
7. **Ilmoitetaan kerholle, lennonjohtoon, sekä kenttäpäivystykseen**, kun hyppääjä/t on turvassa.
8. Käydään tilanne läpi yhdessä ja tehdään vaaratilanneilmoitus LT:lle.

MUISTA ETTÄ JOKAINEN ON VELVOLLINEN AUTTAMAAN HÄDÄSSÄ OLEVAA!
PIDÄ YLLÄ PELASTUSTAITOJASI JA HUOLEHDI YHTEISISTÄ PELASTUSVÄLINEISTÄ!

Maahenkilön puhelinnumero: 044 7631354

MAAHENKILÖOHJE

Maahenkilö on pokakohtainen. Pokanvanhin määrää omalle pokalleen maahenkilön ja ohjeistaa hänet suunnitellun hyppylennon vaatimalla tavalla.

Maahenkilön tehtäviin kuuluu:

- **Seurata** hyppääjien avaukset
- **Seurata** laskeutumiset
- **Olosuhteiden** oleellisesti **muuttuessa** (tuulet, pilvet, sateet) ilmoittaa muutoksesta koneeseen lennonjohdon kautta. Vain hätätilanteissa suoraan radiolla koneeseen.
- **Varmistaa** kaikkien pokassa olleiden paluu kerholle. Kenttäpäivystys hakee, mikäli hyppääjä laskeutuu muualle kuin omalle alastuloalueelle.
- (Maahenkilö **SOITTAA** lennonjohtoon ja välittää tiedon keskialueelle
- laskeutuneelle)
- **VV-keikan** sattuessa **SOITTAA** lennonjohtoon, seurata freebagin ja pääkuvun laskeutumissuunta, sekä hyppääjän laskeutuminen. **SOITTAA** kenttäpäivystykseen ja pyytää mahdollisesti vene vesille. Onnettomuustilanteessa käynnistää pelastuspalvelu. (Soita ensin lennonjohtoon, sitten hätäkeskukseen.)

Varustuksena maahenkilöllä on maahenkilöliivi, maaradio, puhelin, missä valmiiksi ohjelmoituna lennonjohdon ja kenttäpäivystyksen numerot.

Ensiapureppu löytyy pakkaushallin oven vierestä.

Maahenkilö seuraa laskeutumiset rullaustie H:n kyltin luona.

Lennonjohto: 017 477 261

Kenttäpäivystys: 040 067 8835

Lennonjohdon taajuus: 120.15

Kerhon taajuus: 122.95

TOIMINTATAVAT

JOKAISEN VASTUU, POKAN VANHIN TARKISTAA

Jokaisen hyppääjän tulee hypylle lähtiessään olla selvillä säätilanteesta (ala- ja ylätuulet, pilvitiilanne; pilven pohja, maatulen turbulენტtisuus, muut seikat) ja niiden vaikutus hyppäämiseen.

Jokainen hyppääjä on vastuussa siitä, että hänellä on tiedossa muun pokan kanssa yhtenevät tiedot hyppysuorituksista, hyppylinjasta, UH-paikasta ja laskeutumiskuviosta sekä laskeutumissuunnasta.

Onko 'exit order is landing order' vai ratkaiseeko esimerkiksi siipikuormat? Kuinka porrastetaan alastulo? Swooppaajat? Wingsuitit? Tracking? Kulmat? Korkeat avaukset?

POKAN VANHIN

1. Manifestaus: päivämäärän tarkistaminen, pilotin nimi, hyppääjien nimet, hyppykorkeudet, hyppylajit. Tarkista vapaa paino ja muunna polttoaineen määräksi, kysy tarvittaessa pilotilta riittääkö painot.
2. Pokanvanhin vastaa maahenkilön nimeämisestä ja ohjeistamisesta
3. Hyppyjärjestyksen määrittäminen; matalat, mahallaan isosta pieneen, freet isosta pieneen, korkeat avaukset, NOVA:t, trækki ja kulmaryhmät, tandemit, wingsuitit.
4. Ohjeiden antaminen lentäjälle ennen hyppylentoa ja lennon aikana
5. Vastaaminen pokasta koneen kuormauksen ja lennon aikana: lähdössä kaikilla kypärät päässä, poka painopisteen alla mahdollisimman paljon.
6. Poikkeus- tai vaaratilanteessa keskustelu lentäjän kanssa ja ohjeiden anto hyppääjille.

TOIMINTATAVAT

Hyppykorkeudet lisenssihyppääjille:

- 1000 m
- 1500 m
- 2000 m
- 4000 m, **huom. max nousuaika 18 min**

Jos sää tai olosuhteet estävät, niin lennetään tästä poiketen matalammat linjat (minimi linjan korkeus 800 m)

Pokalla mielellään vähintään neljä hyppääjää, mutta kolme henkilöä saa nousta max 1000 m linjalle keskenään.

Kolme henkilöä **SAA** keskenään nousta korkeammalle, kuin yksi tai kaksi matalammalle jäävää hyppääjää esim. 1500 m —> 4000 m.

Yksi henkilö **EI SAA** nousta normaalihinnalla korkeammalle kuin muut.

2 korkea poka peräkkäin ja tankille TAI 1 korkea + 2 matalaa

KUOPION LASKUVARJOURHEILIJOIDEN PÄIHDEKANNANOTTO

Kuopion Laskuvarjourheilijat ry sitoutuu päihteettömään ilmailutoimintaan. Ilmailun turvallisuus on keskeinen tavoitteemme, ja yhdistyksemme toimintaan osallistuvat henkilöt sitoutuvat noudattamaan ilmailusäädöksiä, tässä yhteydessä erityisesti ilmailulain (864/2014) päihteettömyyttä koskevia säännöksiä. Lain 15. luvun 170 §:n mukaan ilmailutoimintaan ei saa osallistua se, joka on käyttänyt alkoholia tai muuta huumaavaa ainetta niin, että sitä on hänen elimistössään havaittava määrä.

KLU:n jäsenet sitoutuvat olemaan käyttämättä päihteitä ilmailutoiminnan aikana. Tämä sitoumus on olennainen osa turvallisen ja vastuullisen ilmailutoiminnan ja toimintakulttuurin ylläpitämistä.

Yhdessä voimme edistää turvallista, vastuullista ja päihteetöntä ilmailukulttuuria, jossa jokainen jäsen voi nauttia harrastuksestaan turvallisesti ja terveellisesti.

Kuopion Laskuvarjourheilijat ry